

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laeiksi valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annetun lain muuttamisesta ym.

231/00.02.01.00.00/2025

Kaupunginhallitus 12.05.2025 § 141

Valtiovarainministeriö on pyytänyt kunnilta lausuntoa hallituksen esityksestä laeiksi valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista annetun lain muuttamisesta ja julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 10 §:n 3 momentin kumoamisesta. Lausunto tulee toimittaa 22.5.2025 mennessä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan valtion yhteistä asiakaspalvelutoimintaa koskevaa sääntelyä, joka sijoitettaisiin pääasiassa lakiin valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen perusteista (palvelulaki). Uuden sääntelyn tavoitteena on käyntiasioinnin vähimmäistason turvaaminen valtion viranomaisissa taloudellisesti tehokkaalla tavalla viranomaisten resurssien niukentuessa.

Palvelulakiin lisättäisiin säännökset valtion yhteisestä asiakaspalvelutoiminnasta. Uudet säännökset koskisivat valtion yhteisen asiakaspalvelun mallin mukaisen palvelun tarjoamista valtion yhteisessä käyntiasiointiverkossa sekä toiminnan suunnittelun, toimeenpanon, seurannan ja ohjauksen järjestämistä. Lisäksi yhteisissä asiakaspalvelupisteissä hoidettaisiin eräitä yhteispalvelulaissa tarkoitettuja julkista hallintotehtävää avustavia tehtäviä viranomaisten yhteispalveluna tai ostopalveluna.

Valtion yhteistä asiakaspalvelutoimintaa koskevat säännökset eivät velvoittaisi Kansaneläkelaitosta, kuntia ja hyvinvointialueita. Myös niillä olisi kuitenkin mahdollisuus tarjota asiakaspalveluaan valtion yhteisissä asiakaspalvelupisteissä. Eräiden avustavien asiakaspalvelutehtävien hoitaminen ostopalveluna koskisi kaikkia valtion yhteisissä asiakaspalvelupisteissä toimivia viranomaisia hallinnon tasosta riippumatta.

Esityslistan oheismateriaalina on valtiovarainministeriön lausuntopyyntö.

Valmistelija: vs. hallintopäällikkö Tuuli Ikäheimonen, puh. 040 105 1011, tuuli.ikaheimonen@kitee.fi

Esittelijä: kaupunginjohtaja Pekka Hirvonen, puh. 040 105 1001, pekka.hirvonen@kitee.fi

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää lausua valtiovarainministeriölle asiassa seuraavaa:

Hallintolain (434/2003) 2. luvussa määritellään hyvän hallinnon perusteet. Lain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä 7 §:n mukaan asiointi viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita. Kiteen kaupunginhallitus katsoo, että kyseisten pykälien muodostavat oikeus- ja palveluperiaatteet velvoittavat viranomaisia turvaamaan myös riittävän käyntiasioinnin.

Riittävän käyntiasioinnin turvaaminen on tärkeää, koska sillä mahdollistetaan ihmisten yhdenvertainen kohtelu. Kaikilla ei ole mahdollista asioida digitaalisesti, esimerkiksi taitojen tai laitteiden puuttuessa. Etenkin väestön ikääntyessä ja vieraskielisen väestön lisääntyessä tarve käyntiasioinnille korostuu. Lisäksi myös heikot verkkoyhteydet esimerkiksi harvaan asutuilla alueilla vaikeuttavat tai jopa estävät digitaalisten palveluiden käyttämisen. Käyntiasioinnin turvaamisessa tulee myös ottaa huomioon tarpeeksi tiheä verkosto. Käyntiasiointiverkkoa ei tule harventaa, sillä se vaikuttaisi ihmisten tosiasiallisiin mahdollisuuksiin asioida palvelupisteissä fyysisesti.

Julkisen hallinnon yhteispalvelusta annetun lain 10 § 3 momentin kumoaminen on tarpeellista, sillä se selkeyttää yhteispalveluiden suunnittelua, ohjausta ja järjestämistä sekä poistaa viranomaisten päällekkäistä työtä.

Kiteen kaupunginhallitus korostaa, että riittävän käyntiasioinnin turvaaminen sekä laajan käyntiasiointiverkoston järjestäminen on tarpeellista ihmisten yhdenvertaisten asiointimahdollisuuksien turvaamiseksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.